

GARANCIA

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KKV FEJLESZTÉSI MELLÉKLETE A MAGYAR MEZŐGAZDASÁG HETILAPHOZ

KÖZÖS AGRÁRPOLITIKA – MAGYAR ÉRDEKEK

Többéves tárgyalássorozat után egyezsége jutottak a tagállamok egymással és az Európai Parlamenttel az új, 2014-2020-as Közös Agrárpolitikáról (KAP). 2013. júniusában megszületett a politikai megállapodás az Európai Bizottság, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Parlament képviselői között a KAP reformjáról.

A megállapodáshoz még a teljes Tanácsnak és az Európai Parlament plenáris ülésének is beleegyezését kell adnia, ám az egyezés megnyitja az utat az Európai Unió költségvetésének mintegy kétötödét kitevő új, 2014-2020-as KAP előtt. Mi jellemezte a vitát, s miként sikerült a magyar érdekeket érvényesíteni? Erről beszélgettünk Glattfelder Béla európai parlamenti képviselővel.

takarítási lehetőségeket, hogy akár a közös európai költségvetés megnyirbálásán keresztül, saját nemzetgazdaságuk számára forrásokat őrizzenek meg. Érveik szerint a megemelkedett világszintű árak sem indokolják az agrárágazat támogatását, a szektor akkor kapjon támogatást, ha úgymond közjavakat hoz létre.

Mi volt a magyar álláspont?

A KAP jövőjéről szóló vitában elmondtuk, hogy nekünk a változtatáshoz semmilyen érdekünk sem fűződik. Magyarország nem támogatja a KAP pénzügyi kereteinek megnyirbálását. A 2011-es magyar EU-elnökség egyik legfontosabb

Hogyan értékeli a 2014-2020-as uniós közös agrárpolitikáról szóló vitát?

Egy kicsit sarkosan fogalmazva, a KAP-pal kapcsolatos elmúlt háromévi vita egyik legfontosabb eredménye, hogy a KAP továbbra is létezni fog, forrásait nem vágják vissza. Az EU-ban számos olyan hangot lehetett hallani, amelyek kételkedtek a KAP létjogosultságában, az agrártámogatások megnyirbálása vagy megszüntetése mellett érveltek. Ez egyfelől a „piacféltő” liberálisok háza táján fogalmazódott meg, de másfelől az EU nagy befizető országai, illetve az északi tagállamok is hasonló véleményen voltak. Részben a gazdasági válság okán, azok a tagállamok, amelyek korábban a KAP fő finanszírozói voltak, most keresik a meg-

„Azt képviseltük, hogy nem is a KAP reformjáról, hanem annak jövőjéről kell beszélni. Működő agrárpolitikára van szükség, amely a gazdák és Magyarország érdekeit is figyelembe veszi.”

Glattfelder Béla

célja a KAP megőrzése, a mezőgazdasági támogatások megvédése volt. Fazekas Sándor miniszter úr elérte, hogy ezt a KAP-ról szóló tanácsi alapdokumentumban, az ún. Elnökségi Következtetésekben is rögzítsék, amely jelentős mértékben segített jó vágányra helyezni az akkor induló KAP vitát.

Mi jellemzi az Európai Unió mezőgazdaságát?

Az európai a világ egyik legversenyképesebb mezőgazdasága. A világon a legtöbb mezőgazdasági terméket az európai agrárium exportálja, és itt a nem szubvencionált termékekről van szó, hiszen ma már az export-szubvenció egész minimális mértékben érvényesül. A támogatások nagy része nem kapcsolódik már sem az exporthoz, sem a termeléshez. A mai támogatások különböző környezetvédelmi, állatjóléti előírások teljesítéséhez kapcsolódnak, illetve a vidékfejlesztés célkitűzéseire. Tehát ez már közel sem az a mezőgazdasági politika, amit régen a szélsőséges liberálisok piacellenes intézkedésként írtak le.

Mi az úniós támogatás szerepe?

A mai európai támogatások feladata az, hogy azokat a versenyhátrányokat ellensúlyozzák, amelyek abból adódnak, hogy az európai termelőknek lényegesen több – például állatjóléti, környezetvédelmi, növényvédelmi – előírásnak kell megfelelniük, mint a versenytársaiknak. Ezek a források teszik lehetővé azt, hogy Európa a mezőgazdasági termékekből nagyjából önellátó legyen. Ha ezek a források megszűnének, az európai mezőgazdaság összeomlana, és meghatározó élelmiszerekből is nagymértékben szorulnánk importra. Mindez nemzetbiztonsági kérdés is. Az élelmiszerbiztonsági kockázat a világ népességének bővülésével egyre nagyobb lesz. Ebben a helyzetben az európai mezőgazdasági termelést leépíteni felelőtlen. Éppen ezért az én megközelítemben a KAP jövőjéről szóló vitában a legfontosabb kérdés az élelmiszer-biztonság megőrzése volt. A legfontosabb közjő, amelyet az agrárszektor szolgáltat, az maga a mezőgazdasági termék.

A magyar érdekek érvényesítésére miként nyílt mód?

A KAP-nak stabilitásra, nem pedig reformokra van szüksége. Magyarország minden eddigi reform - azaz a források újraelosztása és különféle részérdekek érvényesítése - esetén rosszul járt. Vegyük példaként a kukorica-intervenció megszüntetését, vagy a gabona-intervenció lehetőségének a beszűkítését, de beszélhetünk akár a cukorágazat reformjáról is. Ez utóbbi következtében Magyarországon egy cukorgyár maradt meg. A szőlő-bor ágazat reformjának következtében pedig Magyarország bor-importőrre vált. Éppen ezért azt képviseltük, hogy nem

is a KAP reformjáról (amely nemegyszer annak épp a leépítéséről szólt), hanem annak jövőjéről kell beszélni. Működő agrárpolitikára van szükség, amely a gazdák és Magyarország érdekeit is figyelembe veszi.

Magyar szempontból milyen eredményeket sikerült elérni a közvetlen kifizetéseknel?

Alapvető fontosságú, hogy megszűnik az új tagállambeli, és így a magyar gazdák hátrányos megkülönböztetése a közvetlen kifizetések terén. A magyar gazdák ugyanúgy a támogatások 100 százalékát kapják, mint a régi tagállamok termelői. Ennek is köszönhetően a magyar mezőgazdaság a 2014-2020-as költségvetési időszakban - nominális értéken - 20 százalékkal több támogatáshoz jut hozzá, mint a megelőző hét esztendőben. A következő hét éves időszakban is fennmarad a 2004 után csatlakozott tagállamok többsége, így hazánk által is használt Egységes Területalapú Támogatás (SAPS). A kisebb gazdák egy jelentősen egyszerűsített rendszerhez csatlakozhatnak, amelyben egy fix támogatási összeget kaphatnak jóval kisebb követelmények teljesítéséért cserébe. A generációváltás segítésére a fiatal gazdák a gazdálkodás első öt évében címzett többlettámogatáshoz juthatnak hozzá.

Mi történt termeléshez kötött támogatások esetében?

Magyar szempontból fontos eredmény, hogy viszonylag széles körben sikerült megőrizni a termeléshez kötött támogatásokat. Ezek a támogatások létfontosságúak bizonyos ágazatok, pl. a kérődző állattartás fennmaradásához Magyarországon.

Mi a helyzet a mezőgazdaság úgynevezett zöldítésével?

Az EU agrárpolitikája már jelenleg is a legzöldebb, legkörnyezetvédőbb a világon. Ezért is volt elfogadhatatlan, hogy az Európai Bizottság javaslatai alapján - a támogatásért cserébe - széles körben új környezetvédelmi intézkedéseket vezessenek be. Ezek megdrágítják a termelést, és arra kényszerítik a gazdákat, hogy jelentős területeken hagyjanak fel a termeléssel. Az úgynevezett zöldítés - azaz a környezetkímélő és fenntartható mezőgazdasági termelés még hangsúlyosabb előtérbe kerülése - miatt csökkenhet a termőterület Európában. Ráadásul jelentősen növeli a gazdák adminisztrációs terheit és csökkenti jövedelmezőségüket. Bár épp ez is a rejtett célja, hogy olyan feltételeket teremtsen, amely mellett a gazdáknak ne legyen érdemes közvetlen kifizetést igénybe venniük. Ezért a megfogalmazódó zöldítési elképzelésekkel szemben igyekeztünk fellépni. Sok esetben sikerült visszaszorítani az erre irányuló törekvéseket, ha nem is teljes mér-

tékben. Például a kisgazdaságok mentesülnek a zöldítés követelményeinek teljesítése alól. Másik példa: az Európai Bizottság azt javasolta, hogy a gazdák földjeik egy részét vonják ki a termelésből, és azon létesítsenek ún. ökológiai fókuszterületet. Az Európai Parlamentben benyújtott javaslatom alapján sikerült elérni, hogy ezeken a területeken a gazdák energiaerdőket telepíthessenek.

A piaci támogatások sora hogyan alakult?

Ki kell emelni, hogy sikerült megőrizni a legfontosabb piaci szabályozásokat. Így 2017. szeptemberéig fennmaradhat a cukorkvóta, s ekképp tovább működhet az egyetlen megmaradt cukorgyár, a kaposvári. 2030-ig hatályban lesznek a szőlőtelepítési korlátozások. Ezek nélkül a tőkeerős spanyol, olasz borászatok hatalmas mértékű szőlőtelepítésekbe foghattak volna, kiszorítva a kevésbé versenyképes magyar termelőket. Hazánk az Európai Unió legnagyobb izoglükóz termelője, a teljes előállítás harmada történik nálunk. Képviselői javaslatomra 2014-től mintegy 15 százalékkal, azaz 30 000 tonnával nő Magyarország éves izoglükóz kvótája. Ez egyedülálló eredmény, hiszen egyetlen más tagállam termelési kvótája sem emelkedett. A kukorica alapanyagból készülő termék hazai vertikuma sok embernek ad munkát, ugyanakkor az izoglükóz előállítására révén növekszik az élelmiszer-gazdaság hozzáadott értéke, a feldolgozott kukorica pedig takarmánnyként hasznosítható. A tejkvótákat viszont sajnos nem sikerült megőrizni, 2015-ben megszűnnek. Az annak helyébe lépő piaci szabályozás nem biztos, hogy képes biztosítani a termelők számára a tejszabályozás stabilitását.

Milyen eredmény született a vidékfejlesztési támogatásnál?

Jóval rugalmasabbá válik a KAP vidékfejlesztési területe. A vidékfejlesztési forrásokat a tagállamok jóval szabadabban használhatják fel, mint a 2007-2013-as költségvetési időszakban. Marad az alapvető koncepció, hogy a tagállamok egy intézkedési „menü” alapján állítsák össze saját igényeikre szabott vidékfejlesztési programjukat. Eltörlik a tengelyekre osztott rendszert, amelyet hat, szélesebb „prioritás”, azokon belül pedig célterületek váltanak fel. Kulcsszerepet kapnak a megújuló energiákhoz és az energiahatékonyság javításához kapcsolódó beruházások. Magyar szempontból különösen fontos eredmény, amelynek jelentőségére az ideai aszály is rávilágított, hogy lehetővé vált az öntözési beruházások támogatása új fejlesztés esetén is. Az Európai Bizottság eredeti javaslata ugyanis minden öntözési beruházásnál 25 százalékos vízhasználat-csökkenést írt volna elő. Ilyen feltételek mellett csak a már meglévő öntözési kapacitások lettek volna támogathatók.

A VÁLLALATI HITELEZÉS ALAKULÁSA

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) adatai szerint 2013 első hét hónapjában még valamelyest csökkent a vállalati hitelek állománya Magyarországon, ám az éves mérséklődés már csak nem egészen háromszázalékos. 2013 júliusában a nem pénzügyi tevékenységet folytató vállalkozások hitelállománya mintegy 6760 milliárd forintot tett ki. Kedvező jel, hogy az új kihelyezések volumene már nőtt az első

félévben (értéke a 2011. és a 2012. évi azonos időszakainál is nagyobb lett), de ez még nem volt elég a lejáró állomány teljes körű ellen-súlyozására. A vállalati hitelek között az éven belüli hitelek esetében következett be nagyobb mértékű szűkülés: az MNB közel hét százalékos zsugorodást mért. A hetedik hónap végén 2284 milliárd forint volt az egy évnél rövidebb távú hitelállomány. Az éven túli lejáratú kölcsönök-

nél viszont jóval kisebb, mindössze 0,8 százalékos volt a zsugorodás 2012 júliusához képest. Ez utóbbi hitelállomány 4476 milliárd forintot tett ki. A MNB által végzett banki felmérés alapján összességében enyhültek a vállalati hitelezési feltételek. A bankok korábbi nemzeti bankos felmérésben megjelenő várakozásai alapján a feltételek változatlanságára lehetett számítani, ám 2013 második negyedévében a bankok egy része enyhített a hitelfeltételeken. (A hitelfeltételek némi enyhítésére utoljára 2011 második negyedévében volt példa.) Ám a bankok döntő többsége a feltételek változatlanságáról számolt be, így összességében még nem következett be hitelezési fordulat. A forint hitel-kamatok csökkenése 2013 második negyedévében is folytatódott. A forint hitelek átlagos negyedéves kamata 7,8-ról 6,9 százalékra mérséklődött. Ez a változás gyakorlatilag megegyezett a referenciakamat (3 hónapos BUBOR) változásával. Az átlagos kamatfelár 2,3 százalékpont volt. Összességében a vállalati hitel-kamatok alakulása követte a 2012 nyarán kezdődött kamatcsökkentési ciklust. Az euró alapú hiteleknél viszont emelkedett a kamat és a kamatfelár is.

A HALÁSZATI „DE MINIMIS” KERET KIMERÜLÉSE

A 2007. július 24-i, az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a halászati ágazatban nyújtott csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról és az 1860/2004/EK rendelet módosításáról szóló 875/2007/EK bizottsági rendelet (halászati „de minimis” rendelet) mellékletében Magyarország részére meghatározott 740 000 EUR/ 3 év keret a minőségi pontytenyésztési programban való részvétel csekély összegű támogatásáról szóló 64/2008. (V. 14.) FVM rendelet alapján benyújtott kérelmek feldolgozásával 2013. augusztus 29. napján kimerült. A tagállami keret kimerülése miatt 2013-ban jóváhagyó támogatási döntés a halászati „de minimis” rendelet hatálya alá tartozó intézkedések esetében már nem hozható. A tagállami keret egy része 2014 januárjától felszabadul, így ettől az időponttól ismét lehetőség nyílik majd támogatás odaítélésére.

Széchenyi Agrár kártya
„Jövet-menet”

BusinessCard Takarékbank
KÁRTYA
MasterCard

MAGYAR TAKARÉK
A HAZAI BANK

Egy mozgásban lévő bank,
a mozgásban lévőknek

BIZTOS ALAPOKON

Optimista, derűs ember Tóth István egyéni vállalkozó, aki fiával ifj. Tóth István családi gazdálkodóval mintaszerűen gazdálkodik Hajdúböszörményben. Nulláról indulva apró földterületekből összerakott gazdaságukban magas színvonalú, intenzív növénytermesztést folytatnak, meggondoltan, fokozatosan fejlesztve. A biztonságra törekvés mára meghozta gyümölcsét: pénzügyileg is stabil vállalkozást tudhatnak a magukénak.

Tóth István meghatározónak tartja az indulást, s az első időben hozott döntéseit. Ezekről a következőket mondta.

- 1989-ben kezdtem a vállalkozást. Jó időben, mert akkor még könnyebb volt indulni. Egyebek mellett megkönnyítette a kezdést a Polgári Takarékszövetkezet, amely az első hitelintézet volt a vállalkozásom életében, s végig az is maradt. Soha nem fordultam más hitelintézethez, ma is itt vezetik a számlámat, s a takarékszövetkezet szolgáltatásait veszem igénybe. Kérdezhetik, hogy miért nem próbáltam soha mással, amire roppant egyszerű a válasz: mert a takarékszövetkezetnél mindent megtalálok, amire egy agrárvállalkozásnak szüksége van. Aztán meg a hosszú évek alatt bensőséges, családi viszony alakult ki a pénzügyi dolgozói és közöttünk. Őszintén szólva: szeretek bemenni, ők is örülnek nekem, mert jó kedvet, vidámságot viszek. Odafigyelünk egymásra. Ha bármilyen pénzügyi problémám volt, nyugodtan fordulhatam hozzájuk, megbeszéltük, segítettek. Sokszor ők szóltak, ha számomra kedvező pénzügyi lehetőség adódott. Első időben inkább a hitelezés dominált, mert a beruházásokhoz pénzügyi segítségre volt szükségem. Nélkülük nagyon nehéz lett volna az első időben.

Mivel indult a vállalkozása? - kérdeztük Tóth Istvántól.

- Gépész vagyok - mondja a vállalkozó -, induláskor mezőgazdasági gépi bér munkát, gépjavítást, karbantartást terveztem, hiszen kezdetben még nem volt elegendő gépünk a gazdáknak, s a szerviz, a javítás is gondot okozott. Később azonban egyre inkább visszaszorult a gépi szolgáltatások iránti kereslet, a nagyobb gazdaságok a géptámogatások adta lehetőségeket kihasználva mind többen pályáztak gépbeszerzésre, egymás után vásárolták az erőgépeket, a munkagépeket, s megoldották a szervizt is. Mind kevesebben igényelték a gépi szolgáltatásokat, ma már csak a kisebb gazdaságok, azok is elsősorban a betakarítás-kor vesznek igénybe külső gépi munkát. Ezért az én vállalkozásomban is háttérbe szorult az eredeti elképzelés, s a tevékenység elmozdult a növénytermesztés felé. Ma már szinte ez köti le a teljes időmet, energiámat.

A növénytermesztéshez alapvetően föld kell. Tudtak elegendőt vásárolni?

- Amikor mi próbáltunk a növénytermesztés felé mozdulni már csak korlátozott mértékben tudtunk földterületeket vásárolni, bérelni. A téeszek utód szervezetei a bérleményeket teljesen lefedték, ezért azokon a területeken

vásároltam, ahol még volt lehetőség, vagyis azokat a földeket, amelyek nem nagyon kellettek másnak. Ezek a földek a réten vannak, kötött talajok, viszont nagy előnyük, hogy öntözőcsatorna mellett, vagy közelében vannak. A kényszerből adottság lett, mert elhatároztam, hogy kihasználva az öntözési lehetőséget intenzív termesztésbe kezdek, igényesebb és értékesebb kultúrákat, zöldborsót, csemegekukoricát termeszték aránylag nagy tételben.

Tóth István meglátta a lehetőségeket azokban a kisebb földterületekben, amelyeket mások nem hasznosítottak. Így beszélt a kezdeti földvásárlásokról.

- Maradék területeken, kis darabokban voltak a földek, de sikerült táblásítani úgy, hogy elcseréltem a földeket, vagy éppen értékesíttem, s az árán a már meglévő szomszédságában vásároltam. Sokan kaptak a téesztől maradványföldeket. Ezek a privatizálás utáni maradványterületek voltak, olyan kisebb területek, amelyeket a téesz utódszervezete nem vett művelés alá, de nem is osztott fel, csak bizonyos szisztéma szerint átírták a tagok nevére 3-4 vagy éppen tíz aranykorona értékben. Ezeket nem művelte senki. Nem is lehetett, hiszen például egy 70 hektáros táblának akár 500 tulajdonosa is volt. Megbíztam egy ügyvédi irodát, amely levélben megkereste a tulajdonosokat, s tájékoztatta őket, hogy szándékomban áll bérelni, vagy megvásárolni a földjüket. Sokan értékesítették. Voltak, akik bérbé adták, csupán néhányan nem reagáltak az ajánlatomra. Annnyival jobb helyzetben voltunk, mint azok, akik kárpótlási földet bérelnek, hogy az egykori téesz-tagok itt élnek a városban, vagy a környéken, nem okozott különösebb gondot a megkeresésük.

Az első lépések meghatározzák a további hasznosítási irányt is. Ezt igazolja a vállalkozó stratégiája is.

- Jó irányba indultunk el mikor az öntözött, intenzív termelés mellett döntöttünk, vagyis kiépítettük a línear, illetve a dobos öntö-

„...biztonságos gazdálkodásra törekszünk, ezért vesszük igénybe minden esetben az alapítvány szolgáltatásait.”

Tóth István

zőrendszer. Ha az elmúlt nyarakat nézzük, egyértelműen látjuk a globális felmelegedés jeleit, ami azt jelenti, hogy öntözés nélkül ma már nem lehet termelni. Ahogy láthatjuk egyre szélsőségesebb lesz az időjárás, korlátok közé szorul a terméshozam, nem lehet más módon növelni a terméshozamokat, csak intenzív termeléssel, nem beszélve a termésbiztonságról. Az viszont tény, hogy az intenzív gazdálkodás komoly beruházást igényel, amihez pénz kell. Szerencsére a beruházások egy részét, elsősorban a gépesítést sikerült pályázatok segítségével megvalósítani, amihez komoly segítséget kaptunk a már említett Polgári Takarékszövetkezettől, de a pályázatoktól függetlenül is hitelekkel segítettek a gazdálkodásunkat. Ne feledjük, hogy a hitelek mögött mindig ott állt és áll az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége. Amennyire lehet, igyekszünk a kockázatot mérsékelni, biztonságos gazdálkodásra törekszünk, ezért vesszük igénybe minden esetben az alapítvány szolgáltatásait.

Ifj. Tóth István a vállalkozás napi gyakorlatára, a korszerű termelés fenntartására hívja fel a figyelmet.

- A saját terület 150-160 hektár körül van - mondja a fiatalabb Tóth István, a családi gazdaság irányítója. - Van még 50-60 hektár bérelt terület. Fő növények a csemegekukorica és a zöldborsó. Mindkettő konzervgyári alapanyag, ami nem csak azt jelenti, hogy értékeesebb, hanem azt is, hogy mind mennyiségben, mind időben pontosan ütemezve kell előállítani. Ez azonban csak intenzív termeléssel, öntözött körülmények között lehetséges. A vetőmagot a konzervgyár biztosítja, ezzel garantálva, hogy az általa igényelt fajtát állítsuk elő, viszont kötelesek vagyunk a gyárnak adni a termést. Ez nekünk is biztonságot jelent. Most a nyíregyházi EKO Konzervipari Kft-vel van szerződésünk. Mivel pontosan tudunk szállítani, a gyárak szívesen kötnek szerződést velünk. Ennek persze az is feltétele, hogy folyamatosan fejlesszünk, hiszen változnak a feldolgozó igények, s a világban is fejlődik a természetéstechnológia, fejlődik a technika is. Eddig teljes egészében gépesítettük a termelést, s ezt a színvonalat a következő időben is meg akarjuk tartani, ezért folyamatosan újítjuk a technikát, kivéve a borsó betakarítást, amihez a konzervgyár adja a betakarító kombájnrt, hiszen ekkora terület nem bír el egy igen drága gépet. Az egyéb növények, mint a takarmánykukorica, napraforgó, őszi búza termesztése is teljesen gépesített.

Megéri ekkora területekre erőgépeket, munkagépeket sorát vásárolni? Itthon is, külföldön is találkozunk ezzel a kérdéssel. Nem jelent ez

túlgépesítettséget? - kérdeztük Tóth Istvántól.

- Igen, mondhatjuk, hogy túlgépesítették a gazdaságok. Kevesebb géppel is meg lehetne oldani a termelést, de az optimális időben elvégzett talajmunka, vagy a gyorsabb betakarítás következtében annyival jobb a termés minősége, hogy az ellensúlyozza a túlgépesítésből adódó terheket. Ennek a következő időben megnő a jelentősége, mert az egyre szélsőségesebb időjárás miatt rövidebb idő alatt kell végezni egy-egy munkával, ami nagyobb gépi kapacitást tesz szükségessé. Nem magyar jelenség ez, így van a nyugat-európai országokban is.

Hogyan tervezik a jövőt? Kérdeztük a vállalkozóktól. Az apa a következőkben foglalta össze a terveiket.

- Jó adottságú területen dolgozunk, aki itt nem tud megélni, az máshol sem. Ezt a színvonalat szeretnénk tartani, ami természetesen folyamatos fejlesztést, a gépek cseréjét jelenti. Jó lenne növelni a termőterületet, de nincs rá lehetőségünk. Próbálkozunk, de például kár-

pótlási földek ügyében amerikai és más távoli országokban élő tulajdonosokat kellene megkeresni. Nem szorító a további bővítés, inkább a korszerűsítés a célunk. Most már pénzügyi téren is jobban meg tudunk állni a saját lábunkon. Eléggé erősek vagyunk ahhoz, hogy szinte önerőből oldjuk meg a beruházásokat, a gépcseréket. A folyó termelés finanszírozásában viszont sokat segít a takarékszövetkezet, illetve annak egyik terméke a Gazdakártya, mert amikor lezárjuk az évet, a pénztárban nem marad pénz, a mezőgazdaság pénz nélkül kezdi az évet, a termelés folyamatos bevétel nélküli finanszírozást igényel. Nagyon jó, hogy a takarékszövetkezettől megigényeltük a Gazdakártyát. Ennél jobbat el sem tudok képzelni, mert ez tulajdonképpen egy alszámla, ha elfogy a saját tőkénk, ugyanúgy, mintha a saját pénzünk lenne, a keret erejéig igénybe vehetjük, amikor pedig megérkezik a bevételünk, feltöltődik. Ez az automatizmus óriási segítség abban, hogy pénzügyileg függetlenül, s szilárdan álljon a vállalkozásunk.

„Eddig teljes egészében gépesítettük a termelést, s ezt a színvonalat a következő időben is meg akarjuk tartani...”

Ifj. Tóth István

NEMZETI KIEGÉSZÍTŐ TÁMOGATÁS A CUKORRÉPA TERMELŐKNEK

Tonnánként 5,2 eurónak, de hektáronként legfeljebb 500 eurónak megfelelő nemzeti kiegészítő támogatást kapnak a cukorrépa termelők. Az euró alapú támogatást az Európai Központi Bank által 2012. október 1-jét megelőzően, utolsóként megállapított devizaárfolyamon kell forintra átszámítani. Az így rendelkezésre álló keret 1 milliárd 180 millió forint. A támogatás igénylés feltételei között szerepel, hogy az érintett gazdálkodóknak a területalapú támogatást is cukorrépa ültetvényre kellett felvenniük. Továbbá az, hogy a cukorrépa termelőknek rendelkezniük kell cukorrépa termékértékesítési szerződéssel, és a terményt kvótajogosult feldolgozónak kell szállítaniuk. A kérelmeket a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz (MVH) kell benyújtani 2013. szeptember 17. és 2013. október 15. között. Az MVH a kérelmeket 2013. november 30-ig bírálja el. Amennyiben a teljes támogatási igény meghaladja a rendelkezésre álló keretösszeget, a jogosultak arányosan kevesebb támogatáshoz juthatnak hozzá. A kifizetés a támogatási határozat jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül történik meg.

NÖVEKVŐ HALTERMELÉS

Az utóbbi években folyamatosan nő a haltermelés szerepe. 2012-ben 22 500 tonna halat termeltek hazánkban. Ebből 15 500 tonna volt az étkezési hal. Az évi átlagos halfogyasztás fejenként 4 kilogramm körül alakul, ebből 2,5 kilogramm az édesvízi hal. A tógazdaságok területe Magyarországon az 1990. évi 24 ezer hektárról mára 28 ezer hektárra nőtt. A Halászati Operatív Program (HOP) keretében a nemzeti forrással együtt 13 milliárd forintos támogatási keretösszeg állt az ágazat rendelkezésre. Ebből már 8 milliárd forintot kifizettek, aminek mintegy háromnegyedét a tógazdaságok újjáépítésére és új halastavak létesítésére fordították.

AZ ÚJ POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYV ALKALMAZÁSÁNAK KÖVETKEZMÉNYEI

Az agrártársaságoknak is figyelemmel kell lenniük arra, hogy várhatóan legfeljebb 2016-ig kapnak türelmi időt a gazdasági társaságok, hogy a 2013. március 15-étől hatályos új Polgári törvénykönyv (Ptk.) rendelkezéseivel összhangba hozzák a létesítő okirataikat – ha a Parlament elfogadja a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium által benyújtott, az új Ptk.-t hatályba léptető és az átmeneti szabályokról rendelkező törvénytervezetet.

Amennyiben a társasági szerződés vagy alapító okirat bármilyen okból az új Ptk. hatályba lépését követően, de a türelmi idő lejártá előtt módosul, azt egyúttal az új polgári jogi kódexhez is hozzá kell igazítani.

A bt-knek, közkereseti társaságoknak legkésőbb 2015. március 15-ig, a kft-knek és a részvénytársaságoknak pedig 2016. március 15-ig

kell kötelezően módosítaniuk a létesítő okirataikat e célból.

A tervezet szerint két évet kapnának a kft-k az új kódexben előírt törzstőkeemelésre is, ha létesítő okiratuk addig nem módosul.

Abban az esetben, ha mégis változás következne be, akkor az első módosítással együtt a jegyzett tőkét is meg kell emelni.

A cégeknek 3 millió forint törzstőkével kell rendelkezniük a mostani félmillió forinttal szemben. Ez utóbbi kötelezettség a kft-k mintegy felét, mintegy 160-170 ezer vállalkozást érint.

Abban az esetben, ha a szükséges összeg nem áll rendelkezésre és apporttal sem oldható meg a tőkeemelés, akkor a tagok dönthetnek a társaság átalakulásáról, és kkt-ként vagy bt-ként folytathatják működésüket.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesszük

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő, számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- hitelképesség növelése
- hitelhez jutási feltételek javítása
- pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Bankgarancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: 20-80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46.
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: office@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

AGRÁR- ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI TÁMOGATÁSOK

Magyarország az idén lejáró 2007 és 2013 közötti uniós költségvetési ciklusban összesen mintegy 10 milliárd eurós agrár- és vidékfejlesztési támogatásban részesül. Ebből kb. 6,5 milliárd eurót tesz ki a közvetlen uniós forrás, amelynek döntő része a gazdálkodók által igényelhető egységes területalapú támogatás (SAPS).

A közvetlen támogatásokat - kérelem alapján, éves ütemezésben - automatikusan folyósítja a Vidékfejlesztési Minisztérium mindazoknak, akik megfelelnek a jogszabályi feltételeknek.

A tárca a jogvitás eseteket leszámítva minden évben százszázalékos mértékben kifizette az erre rendelkezésre álló forrásokat.

Az Európai Bizottság 2013. júliusi adatai alapján, Magyarország a hétéves költségvetési ciklusban elkölthető kb. 3,8 milliárd eurós vidékfejlesztési keretéből (EMVA - Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap) eddig 2,5 milliárd eurót fizetett ki, amely 66 százalékos felhasználási arányt jelent. Ezzel az adattal hazánk az európai uniós tagállamok középmezőnyébe tartozik, megelőzve többek között Hollandiát, Dániát, Spanyolországot és Olaszországot. A magyar agrárminisztérium célja, hogy az év végéig minden támogatási forrás lekötésre kerüljön. A kifizetések ennél hosszabb ideig is eltarthatnak, mivel a jelenlegi költségvetési időszak pénzügyi keretéből 2015 végéig lehetséges a támogatások folyósítása.

OMÉK-2013 - KONFERENCIA A KÖZÖS AGRÁRPOLITIKÁRÓL

Az Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásár (OMÉK) első napján, 2013. szeptember 18-án tartották „Az új Közös Agrárpolitika - kihívások és új perspektívák” című konferenciát, ahol Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter mellett több szakpolitikus tartott rövid előadást a Közös Agrárpolitika (KAP) témaköréhez kapcsolódóan.

A konferencia köszöntőbeszédében a vidékfejlesztési miniszter méltatta a 76. alkalommal megrendezett OMÉK-ot, valamint nagy hangsúlyt fektetett a KAP eddigi teljesítményére, illetve a KAP 2014-2020-as átalakításával kapcsolatos kihívásokra és eredményekre. Így például arra, hogy a jövőben csak az kaphat támogatást, aki tényleges mezőgazdasági tevékenységet is végez.

Részletezte az új KAP már eddig is ismert, ám rendkívül fontos elemeit, amelyek a jövőben ténylegesen átalakítják a támogatási és kifizetési rendszert.

Czerván György, agrárgazdaságért felelős államtitkár a 2014-2020-as új KAP eredmé-

nyeit magyar szempontból értékelte. Az államtitkár nagy sikernek tartja, hogy a magyar részesedés a KAP forrásaiból 2,4-ről 3,2 százalékra emelkedett, miközben nőtt az uniós tagállamok száma.

A Magyarország számára elérhető éves közvetlen támogatási keret mintegy 1,2 milliárd euró lesz, az éves vidékfejlesztési keret pedig közel 490 millió euró.

Az Egységes Területalapú Támogatást (SAPS-ot) alkalmazó országoknak, így hazánk számára jelenleg több választási lehetőség kell mérlegelniük: azt, hogy 2015-ig, 2018-ig, avagy 2020-ig alkalmazzák a jelenlegi SAPS rendszert, és csak ezt követően állnak át teljes egészében az újfajta finanszírozási módszerre, a BPS-re (alaptámogatási rendszer - Basic Payment Scheme).

E nagyfontosságú döntést csak akkor lehet majd meghozni, amikor már minden tekintetben és részletében letisztult a 2014-2020-as időszakra érvényes KAP, vagyis véglegesednek a végrehajtási jogszabályok.

SERTÉS-TENYÉSZTÉSI TÁMOGATÁS

A sertéságazat fejlődésének egyik legfontosabb feltétele a jó minőségű, magas élvezeti értékű termékek előállítása és értékesítése. Ennek érdekében javítani szükséges a sertés törzstenyészetek technikai hátterét, a megbízható teljesítményvizsgálatot, a hatékony nemesítést, hogy kiváló tenyészállatokat lehessen szaporítani.

E megfontolásból a Vidékfejlesztési Minisztérium a sertésprogram keretében 98 millió forintos nemzeti forrást biztosít a tenyésztést szolgáló technikai eszközök beszerzésére. Az agrárkormányzat a törzstenyészetek fejlesztésével a hazai sertésstenyésztési feltételek javítását, a megfelelő tenyészállatok szaporításának biztosítását tűzte ki célul.

A gazdálkodók 2013. szeptember 30. és 2013. október 15. között igényelhetnek támogatási forrást a) tenyészállat, b) az üzemi saját teljesítmény vizsgálat végzéséhez szükséges mérleg, és c) a mesterséges termékenyítéshez szükséges labor-eszközök beszerzéséhez.

Az állattartó a számlával igazolt beszerzési ár és felmerülő költség mértékéig, de legfeljebb a támogatásról rendelkező jogszabály (78/2013. (IX. 10.) VM rendelet) mellékletében rögzített maximális összegig igényelhet támogatást, amennyiben a rendelkezésére bocsátható de minimis pénzügyi keretet nem használta fel.

A támogatásra azon törzskönyvezett sertésstenyészet állattartói jogosultak, akik rendelkeznek a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalnál regisztrációval, nincs köztartozásuk és a tenyésztő munkához kapcsolódó nyilvántartásokat vezetik. További feltétel, hogy a beszerzett állatokat legalább egy éven át telepükön tartják, illetve az eszközöket legalább egy évig rendeltetésszerűen használják.

KERTÉSZETI GÉPTÁMOGATÁS - NAGY ÉRDEKLŐDÉS

A kertészeti ágazat technológiai színvonalának javítása, környezetbarát (energiatakarékos) gépek és technológiai berendezések beszerzése céljából 25 milliárd forintos támogatási konstrukció került meghirdetésre 2013. augusztus közepén. Az elszámolható költségek 35 százalékát kitevő támogatás a kertészeti gépkatalógusban közzétett kertészeti gépek, berendezések beszerzésére vehető igénybe. A támogatási kiírás szerint kis értékűnek minősül az a beruházás, amelynél a támogatás összege maximum 5 millió forint; nagy értékűnek pedig az, amelynél a támogatás összege maximum 50 millió forint.

A vissza nem térítendő támogatás igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, amely a TEAOR '08 szerint meghatározott mezőgazdasági tevékenységek közül a 01.1, 01.2, 01.3, vagy 01.5 alágazatba tartozó tevékenységet folytat, és az értéke-

sítésből származó árbevételének legalább 50 százaléka kapcsolódik a nem-feldolgozott kertészeti termék értékesítéséhez. A gazdálkodó a támogatást csak abban az esetben veheti igénybe, ha a beruházással érintett mezőgazdasági üzemének mérete meghaladja a 4 Európai Méretegységet (EUME). Induló vállalkozás nagy értékű beruházásra nem nyújthat be támogatási kérelmet, egyúttal vállalnia kell, hogy üzemmérete legkésőbb a beruházás befejezését követő első naptári évben eléri a 4 EUME-t.

A támogatási kérelmek benyújtására a keretösszeg kimerüléséig, de legkésőbb 2013. október 18-ig van lehetőség. A kiírás iránt igen élénk érdeklődés mutatkozik, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal adatai alapján a beadott pályázatokban szereplő támogatási igény két hét alatt elérte a keretösszeg 85 százalékát.

ÜTEMESEBB TÁMOGATÁS KIFIZETÉS

A szabályozás módosítása lehetővé teszi, hogy a kedvezményezett gazdálkodók egyes beruházási támogatásoknál az idén még egyszer kifizetési kérelmet nyújthassanak be a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz.

Így azok a gazdálkodók, akik a 2013. augusztus 1-jén megnyílt igénylési időszakban, augusztus végéig beadtak kifizetési kérelmüket, a 2013. december 31-ig újabb kifizetési kérelmet is benyújthatnak.

A lehetőség az alábbi jogcímekre vonatkozik:

- **Állattartó telepek korszerűsítése** - a 27/2007. (IV.17.) FVM rendelet szerint 2009. november 15. és 2009. december 15. között benyújtott támogatási kérelmek alapján folyamatban lévő ügyek (ÁTK III. 3. benyújtási időszak),
- **Mezőgazdasági utak fejlesztése** - a 111/2011. (XI. 24.) VM rendelet szerint 2012. január 1. - 31. között benyújtott támogatási kérelmek alapján folyamatban lévő ügyek (Mezőgazdasági. út 2. benyújtási időszak),
- **Az öntözés, a melloráció és a területi vízgazdálkodás mezőgazdasági üzemi és közösségi létesítményeinek fejlesztése** - a 34/2008. (III.27.) FVM rendelet szerint 2011. szeptember 15. és 2011. október 14. között benyújtott támogatási kérelmek alapján folyamatban lévő ügyek (Öntözés 4. benyújtási időszak),
- **Kertészet korszerűsítése** - a 103/2011. (XI. 8.) VM rendelet szerint 2012. január 1. és 31. között benyújtott támogatási kérelmek alapján folyamatban lévő ügyek (Kertészetek korszerűsítése 3. benyújtási időszak),
- **Mezőgazdasági termékek értéknövelése** - a 49/2012. (V. 22.) VM rendelet szerint 2012. június 22. - 2012. július 23. között benyújtott támogatási kérelmek alapján folyamatban lévő ügyek (ÉLIP 3. benyújtási időszak),
- **Állattartó telepek korszerűsítése** - a 61/2012. (VI.29.) VM rendelet szerint 2012. augusztus 1. - 2012. augusztus 31. között benyújtott támogatási kérelmek alapján folyamatban lévő ügyek (ÁTK IV. 4. benyújtási időszak).

A szabályozás célja, hogy a beruházásokhoz szükséges támogatási források biztosítása ütemesebb legyen.

A kifizetési kérelmeket továbbra is kizárólag elektronikus úton, az ügyfélkapun keresztül lehet benyújtani.

GARANANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hítelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)
 Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Molnár Szilvia | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Zöld szám: (80) 203 760
 Fax: (1) 373 8455 | Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Hungary Kft. 2600 Vác, Nádas u. 6., felelős vezető: Lakatos Imre ügyvezető